

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Сергій ЛУКАШЕВИЧ

« 28 » серпня 2026 р.

СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ»

Галузь знань: К Безпека та оборона
Спеціальність: К9 Правоохоронна діяльність
Освітня програма: Правоохоронна діяльність

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Форма навчання: денна та заочна

Силабус введено в дію з 01.09.2026 року

Харків – 2026

Розробник:

Професор кафедри права, доктор юридичних наук,
професор **Наталія ФІЛПЕНКО**

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні
кафедри права гуманітарно-правового факультету:
Протокол № 1 від 27. 08.2026 року

Завідувач кафедри права,
доктор юридичних наук, професор _____ Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ
(підпис)

Погоджено
з представником здобувачів освіти _____ *Марія ДОЛГОВА*
ар. 4534 (підпис)

Загальна інформація про викладачів

	ПІБ: <i>Філіпенко Наталія Євгенівна</i>
	Посада: <i>професор кафедри права</i>
	Науковий ступінь: <i>доктор юридичних наук</i>
	Вчене звання: <i>професор</i>
	E-mail: n.filipenko@khai.edu
	Перелік дисциплін, які викладає: <i>Кримінологія, Міжнародне право, Кримінальне право, Правові засади запобігання та протидії корупції, Міжнародне кримінальне право та міжнародне співробітництво в сфері запобігання злочинності, Актуальні питання судової експертизи.</i>
Напрями наукових досліджень: <i>сферу наукових інтересів становлять питання методики та методології наукової діяльності, етики наукових досліджень, проблеми правового регулювання, організації та здійснення превентивної діяльності органами Національної поліції України, питання протидії кримінальній кіберпротиправності; актуальні напрями забезпечення безпеки критичної інфраструктури; права людини та їх забезпечення під час здійснення слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів; теоретико-правові та організаційно-тактичні питання забезпечення державної політики протидії злочинності на об'єктах аерокосмічної галузі як складової критичної інфраструктури України.</i>	

1. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання – денна, заочна

Семестр, в якому викладається дисципліна – 3

Дисципліна – обов'язкова

Загальна кількість годин за навчальним планом – 120 годин / 4 кредити ЄКТС:

за денною формою навчання 48 години аудиторних занять та 72 години самостійної роботи здобувачів;

за заочною формою навчання 6 годин аудиторних занять та 114 годин самостійної роботи здобувачів.

Види занять – лекції, практичні (семінари).

Вид контролю – поточний, модульний контроль, іспит

Мова викладання – українська

Пререквізити – Філософія права; Кримінологія; Актуальні проблеми теорії права; Сучасні проблеми кримінального права та кримінології; Актуальні питання адміністративного права та адміністративного судочинства.

Кореквізити – Сучасні проблеми доказування у кримінальному провадженні; Використання кримінального аналізу щодо протидії кримінальним правопорушенням на об'єктах критичної інфраструктури та повітряного транспорту; Актуальні проблеми правового регулювання та організації безпеки суб'єктів господарювання критичної інфраструктури та повітряного транспорту; Актуальні проблеми запобігання та протидії корупції; Актуальні питання забезпечення прав і свобод людини у кримінальному судочинстві.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення - формування фахово-підготовлених, високоосвічених спеціалістів, спроможних здійснювати на належному рівні юридичне забезпечення у різних галузях та сферах суспільного життя; поглибленні теоретичних знань та практичних навичок щодо правового регулювання суспільних відносин, які складаються в процесі здійснення правоохоронними органами діяльності щодо запобігання адміністративним та кримінальним правопорушенням; формуванні у здобувачів здатності вести самостійну професійну діяльність в галузі превентивної діяльності правоохоронних органів в умовах викликів сьогодення; розробляти і впроваджувати нові законодавчі проекти в умовах зближення та адаптації національної, європейських національних правових систем до стандартів Європейського Союзу.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

– поглиблення теоретичних знань щодо сучасних теоретичних і прикладних проблем превентивної діяльності правоохоронних органів, шляхів їх розв'язання;

– сформувати практичні навички щодо: діяльності у сфері запобігання адміністративним та кримінальним правопорушенням, загальній профілактиці правопорушень; вирішення правотворчих та правозастосовних завдань на ґрунті науково-обґрунтованих алгоритмів використання традиційних та інноваційних методів та засобів превентивної діяльності правоохоронних органів;

– засвоєння здобувачами специфіки здійснення превентивної (профілактичної) діяльності правоохоронними органами; підвищення правової культури здобувачів;

– забезпечення формування знання про сучасні проблеми зростання рівня злочинності, природними та штучними факторами, що сприяють цьому (криміногенні процеси, криміногенні прояви, криміногенність закону тощо), а також новітніми та практичними досягненнями у сфері запобігання злочинності та окремим її видам;

– розвиток на практичних заняттях (в тому числі й із використанням ЕОМ), навичок та вмінь комплексного аналізу криміногенної ситуації та засобів її превенції серед неповнолітніх;

– формування практичних навичок системного аналізу кримінологічної політики держави та розроблення рекомендацій щодо запобігання тим чи іншим видам адміністративних та кримінальних правопорушень (злочинів) на основі власних спостережень та досліджень інших авторів.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності спеціальності (СК).

СК1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

СК2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.

СК4. Спроможність організовувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

СК5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

СК11. Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

СК14. Здатність здійснювати контроль та координацію забезпечення умов дотриманням дозвільної системи та адміністративного нагляду.

СК15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

ПРН2. Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

ПРН3. Організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність.

ПРН8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.

ПРН9. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення.

ПРН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

ПРН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

ПРН13. Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.

ПРН17. Розуміти основи забезпечення національної безпеки, особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальних засобів, засобів фізичної сили); технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації; інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні); оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності).

ПРН18. Мати навички вирішення завдань у складі міжвідомчих органів з проблем забезпечення безпеки та підтримання правопорядку.

ПРН19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загально-правова характеристика превентивної діяльності правоохоронних органів

Тема 1. Загальна характеристика превентивної діяльності правоохоронних органів.

Лекція: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне/семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Стисла анотація. Поняття та значення превентивної діяльності правоохоронних органів. Ознаки та зміст превентивної діяльності. Поняття, види та значення профілактики правопорушень. Поняття та система правоохоронних органів. Правова основа превентивної діяльності правоохоронних органів. Поняття, сутність та види принципів превентивної (профілактичної) діяльності правоохоронних органів. Функції превентивної діяльності правоохоронних органів. Національна поліція – як основний суб'єкт превенції в правоохоронній сфері. Нормативно-правові засади превентивної (профілактичної) діяльності правоохоронних органів. Поняття, рівні та форми взаємодії Національної поліції з громадськістю (Community Policing) у забезпеченні превентивних заходів.

Теми лекцій: Поняття, ознаки та зміст превентивної діяльності правоохоронних органів. Принципи та функції превентивної (профілактичної) діяльності правоохоронних органів. Нормативно-правові засади превентивної (профілактичної) діяльності правоохоронних органів.

Самостійна робота: опрацювання матеріалу лекції; опрацювання навчально-методичних матеріалів та положень чинного законодавства; підготовка реферату (презентації), цільової доповіді за однією з рекомендованих тем на вибір; он-лайн консультація; виконання практичних завдань протягом семестру (тестування); підготовка до модульних контрольних робіт.

Тема 2. Форми та методи превентивної діяльності правоохоронних органів.

Лекція: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне/семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Стисла анотація. Поняття та значення форми превентивної діяльності правоохоронних органів. Зміст та класифікація форм превентивної діяльності Національної поліції. Характеристика видів правової форми превентивної діяльності, здійснюваної Національною поліцією України. Вчинення інших юридично-значущих дій. Організаційні форми превентивної діяльності, здійснюваної Національною поліцією України: поняття та види. Організаційні аспекти здійснення поліцією превентивних заходів.

Поняття, ознаки та класифікація методів превентивної діяльності правоохоронних органів. Поняття та значення методу переконання в превентивній діяльності Національної поліції. Характеристика форм реалізації методу переконання в правоохоронній сфері. Поняття, ознаки та значення адміністративного примусу в діяльності Національної поліції. Відмінності методу переконання від методу примусу в діяльності правоохоронних органів. Превентивні поліцейські заходи: поняття та значення. Вимоги, які ставляться до превентивних поліцейських заходів. Види превентивних поліцейських заходів, та їх правова характеристика. Особливості здійснення превентивної діяльності правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Теми лекцій: Зміст та класифікація форм превентивної діяльності правоохоронних органів. Поняття, ознаки та класифікація методів превентивної діяльності правоохоронних органів. Превентивні поліцейські заходи: поняття, види, порядок застосування.

Самостійна робота: опрацювання матеріалу лекції; опрацювання навчально-методичних матеріалів та положень чинного законодавства; підготовка реферату (презентації), цільової доповіді за однією з рекомендованих тем на вибір; он-лайн консультація; виконання практичних завдань протягом семестру (тестування); підготовка до модульних контрольних робіт.

Тема 3. Суб'єкти відносин превентивної діяльності правоохоронних органів.

Лекція: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне/семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Стисла анотація. Поняття та сутнісна характеристика суб'єктів відносин превентивної діяльності в правоохоронній сфері. Система суб'єктів превентивної діяльності правоохоронних органів України, їх класифікація. Види суб'єктів превентивної діяльності правоохоронних органів України, та їх правове положення.

Державні спеціалізовані суб'єкти превентивної діяльності, їх правовий статус і специфіка повноважень. Правовий статус та особливості превентивної діяльності Державного бюро розслідувань. Правовий статус та особливості превентивної діяльності Національного антикорупційного бюро України (НАБУ). Правовий статус та особливості превентивної діяльності Служби безпеки України. Особливості превентивної діяльності Національної гвардії України. Правовий статус та проблемні аспекти здійснення функції превенції Державною прикордонною службою України (ДПСУ). Правовий статус та особливості превентивної діяльності підрозділів Державної митної служби.

Місцеві органи виконавчої влади (військові адміністрації) та їх структурні підрозділи в системі державних суб'єктів превентивної діяльності.

Органи місцевого самоврядування як суб'єкти превентивної діяльності. Повноваження громадських організацій та громадських формувань з охорони порядку як недержавних суб'єктів превентивної діяльності. Роль та місце засобів масової інформації в системі недержавних суб'єктів превентивної діяльності. Місце підрозділів превентивної діяльності в системі органів Національної поліції: структура та повноваження.

Теми лекцій: Система суб'єктів превентивної діяльності правоохоронних органів України, їх види та правове положення. Державні спеціалізовані суб'єкти превентивної діяльності, їх повноваження. Повноваження органів місцевого самоврядування, громадських організацій та громадських формувань з охорони порядку як недержавних суб'єктів превентивної діяльності.

Самостійна робота: опрацювання матеріалу лекції; опрацювання навчально-методичних матеріалів та положень чинного законодавства; підготовка реферату (презентації), цільової доповіді за однією з рекомендованих тем на вибір; он-лайн консультація; виконання практичних завдань протягом семестру (тестування); підготовка до модульних контрольних робіт.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота.

Самостійна робота здобувача освіти: підготовка до модульної контрольної роботи.

Змістовний модуль 2. Особливості превентивної діяльності окремих підрозділів правоохоронних органів (органів Національної поліції)

Тема 4. Превентивна діяльність дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громади.

Лекція: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне/семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Стисла анотація. Загальні положення превентивної діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейського офіцера громади: поняття та ознаки. Завдання та правова основа превентивної діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейського офіцера громади. Принципи превентивної (профілактичної) діяльності дільничного офіцера поліції та поліцейського офіцера громади. Система та структура діяльності ДОП та ПОГ. Основні напрямки превентивної діяльності дільничного офіцера поліції та поліцейського офіцера громади.

Види та заходи превентивної (профілактичної) роботи ДОП та ПОГ в межах територіальної громади. Поняття профілактичних заходів, порядок їх організації і проведення. Характеристика особливостей реалізації загальної превенції. Характеристика особливостей реалізації індивідуальної превенції. Участь ДОП та ПОГ в організації та проведенні профілактичних заходів. Поняття превентивного (профілактичного) обліку. Порядок постановки осіб на профілактичний облік. Порядок ведення превентивного (профілактичного) обліку. Підстави для зняття осіб з превентивного (профілактичного) обліку. Особливості реалізації поліцейського піклування в діяльності ДОП та ПОГ. Особливості превентивної діяльності дільничних офіцерів поліції в умовах дії правового режиму воєнного стану, у тому числі на деокупованих територіях.

Теми лекцій: Завдання, принципи та правові засади превентивної діяльності дільничних офіцерів поліції/поліцейського офіцера громади. Основні види та напрямки превентивної (профілактичної) діяльності дільничних офіцерів поліції/поліцейського офіцера громади в межах територіальної громади. Участь ДОП та ПОГ в організації та проведенні профілактичних заходів.

Самостійна робота: опрацювання матеріалу лекції; опрацювання навчально-методичних матеріалів та положень чинного законодавства; підготовка реферату (презентації), цільової доповіді за однією з рекомендованих тем на вибір; он-лайн консультація; виконання практичних завдань протягом семестру (тестування); підготовка до модульних контрольних робіт.

Тема 5. Правові засади та організація діяльності патрульної поліції у системі підрозділів превентивної діяльності.

Лекція: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне/семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Стисла анотація. Нормативно-правові засади діяльності патрульної поліції, її місце у системі підрозділів превентивної діяльності Національної поліції. Завдання та принципи превентивної діяльності патрульної поліції. Функції патрульної поліції щодо профілактики правопорушень. Мета та види поліцейських превентивних (профілактичних) заходів, що застосовуються в діяльності патрульної поліції.

Форми та методи діяльності патрульної поліції. Особливості превентивної діяльності патрульної поліції в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Повноваження патрульної поліції як підрозділів превентивної діяльності. Організація профілактичної роботи патрульної поліції. Зміст превентивної (профілактичної) діяльності патрульної поліції як суб'єкта забезпечення безпеки дорожнього руху. Зарубіжний досвід діяльності патрульної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. Особливості превентивної (профілактичної) діяльності підрозділів патрульної поліції у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Форми взаємодії патрульної поліції з іншими суб'єктами профілактики правопорушень (підрозділами Національної поліції, державними органами, установами та громадськістю) у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку. Шляхи удосконалення організаційно-правових засад превентивної діяльності патрульної поліції в умовах сьогодення.

Теми лекцій: Адміністративно-правовий статус патрульної поліції, її місце у системі підрозділів превентивної діяльності Національної поліції. Організація превентивної (профілактичної) діяльності патрульної поліції як суб'єкта забезпечення безпеки дорожнього руху.

Самостійна робота: опрацювання матеріалу лекції; опрацювання навчально-методичних матеріалів та положень чинного законодавства; підготовка реферату (презентації), цільової доповіді за однією з рекомендованих тем на вибір; он-лайн консультація; виконання практичних завдань протягом семестру (тестування); підготовка до модульних контрольних робіт.

Тема 6. Особливості превентивної діяльності підрозділів ювенальної превенції поліції.

Лекція: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне/семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Стисла анотація. Основні завдання і повноваження підрозділів ювенальної превенції. Правові засади діяльності підрозділів ювенальної превенції поліції. Основні напрямки діяльності підрозділів ювенальної превенції поліції.

Заходи профілактики адміністративних і кримінальних правопорушень серед дітей, які здійснюють підрозділи ювенальної превенції. Заходи загальної профілактики правопорушень, вчинених дітьми. Ведення профілактичного обліку дітей підрозділами ювенальної превенції. Організація заходів щодо встановлення місцезнаходження дитини, яка безвісти зникла. Організація роботи та здійснення заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству, вчиненому дітьми та

стосовно них. Види та рівні взаємодії органів ювенальної превенції та органів місцевого самоврядування. Правовий механізм взаємодії органів місцевого самоврядування та підрозділу ювенальної превенції Національної поліції. Форми та методи взаємодії органів ювенальної превенції та органів місцевого самоврядування. Основні напрями взаємодії підрозділів ювенальної превенції з іншими підрозділами Національної поліції, органами державної влади та установами, міжнародними та громадськими організаціями в сфері профілактики правопорушень серед дітей. Основні завдання, форми та методи діяльності «зелених кімнат» для дітей, функціонування та діяльність яких забезпечують підрозділи ювенальної превенції поліції. Особливості застосування поліцейського піклування щодо неповнолітніх осіб. Зарубіжний досвід у сфері профілактики правопорушень у дитячому середовищі. Проблемні питання взаємодії органів ювенальної превенції та органів місцевого самоврядування у сфері запобігання правопорушенням у дитячому середовищі.

Теми лекцій: Основні завдання, повноваження та правові засади діяльності підрозділів ювенальної превенції поліції. Заходи профілактики адміністративних і кримінальних правопорушень серед дітей, які здійснюють підрозділи ювенальної превенції. Ведення профілактичного обліку дітей підрозділами ювенальної превенції. Особливості застосування поліцейського піклування щодо неповнолітніх осіб. Основні напрями взаємодії підрозділів ювенальної превенції з іншими підрозділами Національної поліції, органами державної влади та установами, органами місцевого самоврядування, міжнародними та громадськими організаціями в сфері профілактики правопорушень серед дітей.

Самостійна робота: опрацювання матеріалу лекції; опрацювання навчально-методичних матеріалів та положень чинного законодавства; підготовка реферату (презентації), цільової доповіді за однією з рекомендованих тем на вибір; он-лайн консультація; виконання практичних завдань протягом семестру (тестування); підготовка до модульних контрольних робіт.

Тема 7. Адміністративно-наглядова діяльність органів Національної поліції України як вид профілактичної діяльності правоохоронних органів

Лекція: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне/семінарське заняття: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Стисла анотація. Контроль і нагляд в діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції: поняття, види, значення. Контроль і нагляд в превентивній діяльності патрульної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

Поняття, особливості та види контрольно-наглядової діяльності дільничного офіцера поліції/поліцейських офіцерів громади. Організація діяльності дільничних офіцерів поліції (ПОГ) щодо здійснення загального та спеціального нагляду. Контроль дільничними офіцерами поліції (ПОГ) за дотриманням особами правил адміністративного нагляду. Дії дільничного офіцера поліції (ПОГ) щодо фіксації фактів порушення правил адміністративного нагляду. Особливості організації

діяльності дільничного офіцера поліції (ПОГ) щодо здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі. Документи, що складаються дільничним офіцером поліції (ПОГ) для встановлення, продовження або припинення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі. Взаємодія дільничних офіцерів поліції (ПОГ) з іншими підрозділами поліції, правоохоронними органами, місцевими органами влади щодо забезпечення нагляду за особами звільненими з місць позбавлення волі.

Правове положення, призначення та завдання дозвільної системи Національної поліції. Перелік об'єктів та предметів на які поширюються правила дозвільної системи. Організація діяльності уповноважених підрозділів Національної поліції у сфері забезпечення дозвільної системи. Порядок здійснення поліцією контролю за об'єктами дозвільної системи та власниками зброї. Реалізація

дільничними офіцерами поліції заходів з контролю у сфері дозвільної системи. Характеристика превентивних (профілактичних) заходів, які застосовуються уповноваженими підрозділами Національної поліції у сфері забезпечення дозвільної системи. Особливості організаційних заходів профілактики адміністративних правопорушень у сфері дозвільної системи. Інформаційно-комунікативне забезпечення превентивної діяльності правоохоронних органів: поняття та особливості реалізації.

Теми лекцій: Поняття та значення контролю і нагляду в діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції. Контрольно-наглядова діяльність патрульної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. Організація діяльності дільничних офіцерів поліції (ПОГ) щодо здійснення загального і спеціального нагляду. Характеристика превентивних (профілактичних) заходів, які застосовуються уповноваженими підрозділами Національної поліції у сфері забезпечення дозвільної системи

Самостійна робота: опрацювання матеріалу лекції; опрацювання навчально-методичних матеріалів та положень чинного законодавства; підготовка реферату (презентації), цільової доповіді за однією з рекомендованих тем на вибір; он-лайн консультація; виконання практичних завдань протягом семестру (тестування); підготовка до модульних контрольних робіт.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота.

Самостійна робота здобувача освіти: підготовка до модульної контрольної роботи.

4. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

Реферати, аналітичні огляди та інше – це індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

Питання для самостійного вивчення:

1. Поняття, предмет і система дисципліни «Адміністративна діяльність».
2. Види адміністративної діяльності.
3. Форми адміністративної діяльності.
4. Методи адміністративної діяльності.

5. Повноваження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо контролю за діяльністю правоохоронних органів.

6. Загальна характеристика превентивних заходів.

7. Підстави та порядок здійснення перевірки документів особи.

8. Підстави та порядок здійснення опитування особи.

9. Підстави та порядок здійснення поверхневої перевірки та огляду.

10. Підстави та порядок зупинення транспортного засобу.

11. Підстави та порядок здійснення обмеження доступу на визначену територію.

12. Підстави та порядок обмеження пересування особи, транспортного засобу або фактичного володіння річчю.

13. Підстави та порядок проникнення до житла чи іншого володіння особи.

14. Підстави та порядок перевірки дотримання вимог дозвільної системи.

15. Підстави та порядок застосування технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото і кінозйомки, відеозапису.

16. Підстави та порядок перевірки дотримання обмежень, установлених законом стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, та інших категорій осіб.

17. Загальна характеристика заходів примусу.

18. Підстави та порядок застосування фізичного впливу (сили).

19. Підстави та порядок застосування вогнепальної зброї.

20. Види спеціальних засобів, правова основа та порядок їх застосування.

21. Правовий та соціальний захист правоохоронців.

22. Загальна характеристика проходження служби в правоохоронних органах.

23. Обмеження, пов'язані зі службою в правоохоронних органах.

24. Дисципліна в адміністративній діяльності правоохоронних органів та способи її забезпечення.

25. Правова основа, підстави та порядок встановлення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі.

26. Поняття та види громадських місць.

27. Форми організації охорони громадського порядку та безпеки.

28. Організаційні форми участі громадян в охороні громадського порядку.

29. Характеристика основних положень Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону».

30. Компетенція органів законодавчої та виконавчої влади у сфері охорони громадського порядку.

31. Правове положення, призначення, структура та завдання чергових частин поліції.

32. Права та обов'язки оперативного чергового поліції.

33. Інформаційні ресурси, що формуються в правоохоронних органах.

34. Організація особистого прийому громадян в правоохоронних органах.

35. Організація роботи дільничного інспектора поліції на адміністративній дільниці.

36. Правова основа, підстави та порядок взяття на профілактичний облік і зняття з обліку осіб, які вчинили насильство в сім'ї.

37. Правова основа та порядок в'їзду іноземців в Україну, їх перебування на території держави, виїзду з України та транзитного проїзду.

38. Поняття та призначення дозвільної системи, перелік об'єктів і предметів на які поширюються її правила. Перелік видів майна, що не може перебувати у власності громадян.

39. Правова основа та порядок видачі дозволів на придбання зброї та боєприпасів.

40. Обмеження, пов'язані зі службою в поліції.

41. Правова основа та порядок видачі дозволів на придбання зброї та боєприпасів.

42. Правова основа та вимоги щодо перевірки об'єктів дозвільної системи та власників мисливської зброї.

43. Правова основа та порядок приймання, обліку, знищення та реалізації вилученої, добровільно зданої чи знайденої зброї.

44. Відповідальність за порушення правил дозвільної системи.

5. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота здобувачів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

6. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня навчальних досягнень під час семінарських, практичних занять та якості виконання самостійної роботи та передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого модуля навчальної дисципліни.

Поточний контроль – проведення семінарських занять, відпрацювання академічних заборгованостей.

Поточний контроль під час проведення семінарських занять передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок здобувачем з кожного окремого навчального (змістового) модуля навчальної дисципліни та їх корекцію. Прозорість оцінювання рівня знань здобувачів забезпечується чіткими критеріями.

Модульний контроль – визначає якість виконаної здобувачем навчальної роботи з певного навчального (змістового) модуля та оцінюється за сукупними підсумками поточної успішності, включаючи виконану індивідуальну, самостійну та модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль – виставляється як сума балів з усіх модулів навчальної дисципліни та обраховується, як правило, як середнє арифметичне складових модулів.

7. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

7.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...3	4	0...12
Виконання і захист практичних (семінарських) робіт	0...5	4	0...20
Модульний контроль	0...18	1	0...18
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...3	4	0...12
Виконання і захист практичних (семінарських) робіт	0...5	4	0...20
Модульний контроль	0...18	1	0...18
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (диференційований залік) проводиться у разі відмови здобувача від балів поточного тестування й за наявності допуску до диференційованого заліку. Під час складання семестрового диференційованого заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

7.2. Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Досягненню ними належного рівня компетентності, який за підсумками навчання визначається за такими критеріями:

Відмінно (90-100). "Відмінно" – теоретичний зміст дисципліни (курсу) засвоєний здобувачем повністю, необхідні практичні навички роботи з навчальним матеріалом повністю сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.

Добре (75-89). Теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, практичні навички роботи з навчальним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота має декілька незначних помилок або одну-дві значні помилки.

Задовільно (60-74). Теоретичний зміст дисципліни засвоєний частково, деякі практичні навички роботи з навчальним матеріалом не сформовані, частина передбачених робочою навчальною програмою завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, відповідь (в усній або письмовій формі) фрагментарна, непослідовна.

Незадовільно (0-59): здобувач має фрагментарні знання, що базуються на попередньому досвіді, але не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень здобувачів Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» здобувачу можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);

- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);

- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);

- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);

- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);

- участь та отримання рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);

- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);

- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);

- написання реферату /презентації, доповіді (5 балів);

- участь у заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);

- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

8. Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Здобувачі, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності здобувачами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених Кодексом академічної доброчесності та забезпечення її дотримання Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут». Очікується, що

роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються Кодексом етики в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут».

10. Методичне забезпечення

1. Mentor:<https://mentor.khai.edu/course/>

11. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. (в ред. від 01.01.2020). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII.. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
3. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 5. Ст. 35.
9. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. (в ред. від 23.06.2026). Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. стор. 1970, стаття 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
10. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: закон України від 22.06.2000 № 1835-III. Офіційний вісник України. 2000. №30. Ст. 1248. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14#Text>
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X (в ред. від 23.06.2024). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
12. Кримінальний кодекс України: закон України від 05.04.2001 № 2341-III // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
13. Кримінальний процесуальний кодекс України: закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
14. Про утворення Координаційного штабу з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2022 № 302. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-2022-%D0%BF#Text>

15. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про застосування поліцейського піклування: наказ МВС України від 12.10.2020 № 724. Офіційний вісник України. 2020. № 97. Ст. 3161.

16. Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України : наказ МВС України від 25.02.2019 № 124. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0270-19>.

17. Про академічну доброчесність: Закон України від 18.12.2025 № 4742-IX. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2026, № 13, ст.35, Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20>.

Базова:

1. Організація діяльності підрозділів ювенальної превенції: навч. посіб. / за заг. ред. О.І. Безпалової; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2022. 204 с.

2. Превентивна діяльність підрозділів Національної поліції України: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістра у Національному університеті «Одеська юридична академія», галузь знань 26 «Цивільна безпека» спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність» / авт.-укл.: А. Кубаєнко, О. Ульянов, О. Крижановська ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Юридична література, 2024. 128 с.

3. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; [за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С. М. Гусарова ; Гусаров С. М., Салманова О. Ю., Комзюк А. Т. та ін.]. 2-ге вид., випр. й допов. - Харків : Право, 2024. 448 с.

Допоміжна:

1. Поліцейська діяльність : підручник / А. Є. Фоменко, О. С. Юнін, Р. В. Миرونюк, А. О. Собакарь та ін. ; за заг. ред. О. С. Юніна. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 344 с.

2. Настільна книга працівника Національної поліції під час воєнного стану // М.В. Ковалів та ін., К: Видавничий дім «Професіонал». 2024. 630 с.

3. Національна поліція України. Організаційно-правове забезпечення діяльності / С. Петков, І. Іванов, М. Лошицький та ін., Київ: Центр навчальної літератури, 2023. 360 с.

4. Правоохоронна діяльність органів Національної поліції : Законодавство. Коментар. Роз'яснення / уклад.: В.С. Ковальський, С.С. Чернявський; за заг. ред. В.С. Ковальського, С.С. Чернявського. К.: Юрінком Інтер, 2022. 336 с.

5. Юнін О. С. Адміністративна діяльність підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України : навч. посіб. Дніпро: ДДУВС, 2023. 160 с.

6. Мороз О. Б. Довідник ювенального поліцейського. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.

7. Пісоцька К. О. Діяльність підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України: адміністративно-правовий аспект : монографія. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2023. 158 с.

8. Ювенальна превенція. Курс лекцій / В. Березняк, В. Хашев. К: В-цтво «Алерта», 2021. 202 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. 3. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>.
3. 4. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
4. 5. Офіційний сайт Судова влада України. URL: <https://court.gov.ua/>
5. 6. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua>
6. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/ua>
7. Офіційний веб-сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. URL: <http://www.ombudsman.gov.ua>
8. Офіційний веб-сайт Конституційного суду України. URL: <http://www.ccu.gov.ua>
9. Офіційний сайт Національної поліції. URL: <https://www.npu.gov.ua>
10. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>